

Publisert 21/10-04

Leger har ikke forstått whiplash: Norge med verdensnyhet innen nakkesleng

Av [Michael Holmboe](#)

Seksjonsoverlege og dr. med. Jostein Kråkenes ved Universitetet i Bergen har gjort en oppdagelse som er en verdensnyhet både for nakkeslengskadde og det fagmedisinske miljøet. Ingen spesialister har tidligere klart å se en slengskade i nakken før. Pasienter har slitt med ikke å bli trodd av leger og helsevesen. Nå kan verdensnyheten bety drøssevis med klager til Statens Helsetilsyn og søksmål mot leger og forsikringsselskap.

En helt ny norsk oppdagelse kan gjøre livet lettere for nakkeslengskadde. Ingen har noensinne klart å se en slengskade i nakken før. Men så kom Jostein Kråkenes på banen. Det kan bety drøssevis med søksmål, og advokater kan komme til å stå i kø for å føre prosesser.

Standardformulering

Alt for mange norske spesialister har benyttet standardformuleringen: "...på bakgrunn av dette konkluderes det mest sannsynlig ikke foreligger årsakssammenheng mellom trafikkulykken og de plager pasienten har i dag."

Noen så kalte spesialister har benyttet vanlig røntgenbilde for å avdekke nakkeslengsskader.

Men røntgen kan ikke påvise noen ting som helst når det gjelder whiplash. Det kan imidlertid skanning med MR (Magnetic Resonance). Forutsetningen er imidlertid at man må gå helt nye veier.

En profesjonell massasjestol fra Velvære-Grossisten AS koster mellom 40 og 45.000 kroner, og vil kunne gi en viss lindring i et smertehelvet. Stolen bidrar til at blodomløpet blir stimulert, og demper dermed smertene.

(Foto: Michael Holmboe)

Ingen har forsket på MR av nakkeslengsskader selv om MR-teknikken har eksistert lenge.

Det gjorde professor dr. med. Jostein Kråkenes da han konsentrerte seg om de to øverste nakkevirvlene.

På skjermen dukket det opp bilder som ingen tidligere har forstått viktigheten av. Jostein Kråkenes, dr. med. ved Universitetet i Bergen har nettopp disputert til doktorgrad på nakkeslengskader.

Ved å bruke en MR-maskin og forstørre bildene av nakken kraftig opp, har han klart å finne ut hvor de fleste nakkesleng-skadene sitter. Og ikke minst hvordan de ser ut. 92 pasienter med flere år gammel skade i nakken ble undersøkt.

Øverste nakkevirvlene

Jostein Kråkenes har funnet ut at de fleste slengskadene oppstår i de to øverste nakkevirvlene, ikke nederst i nakken slik man tidligere har trodd. Det oppstår strekkskader i båndstrukturene som fester hodet til nakkevirvlene, sier han. Disse båndene holder altså hodet på plass, og de er i normale tilfeller svarte.

- Nå vet vi hvordan en nakkeslengskade ser ut, og hvor den sitter, uttaler professor Kråkenes i NRK-programmet Schrödingers katt.

- Dermed er det lettere å finne ut hva man kan gjøre for å helbrede slike pasienter, sier Jostein Kråkenes. Medisinforskerne har gode tradisjoner på å finne løsninger på problemene når man vet hvor man skal sette tiltakene inn.

Ingen har hatt ideen før

- Men hvorfor har ingen gjort dette før? MR-maskinene har jo eksistert lenge?

- Det er vel ingen som har hatt ideen før, sier han. Det virker som øvre nakkeledd har vært et blindt område, det er nesten ikke skrevet noe om eller forsket noe på dette før, sier Jostein Kråkenes.

Dr. med. Jostein Kråkenes mener også at bilindustrien nå bør kjenne sin besøkelsestid. Dette kan kanskje føre til at fremtidens biler har nakkestøtter som er bedre tilpasset å fange opp hodet i en kollisjon

Logo for 'Nakkeslengen' med en rød og hvit fanne-ikon til venstre. Teksten 'Nakkeslengen' er i en serif-skrift. Under logoen står det 'Norsk Landsforening for Nakkeslengskadde' i liten skrift.

...på bakgrunn av dette konkluderes med at det mest sannsynlig ikke foreligger årsakssammenheng mellom trafikkkulykken og de plager pasienten har i dag.

Temat: Spesialisterklæringer

Landsforeningen For Nakkeslengskadde jubler over oppdagelsen. Dette betyr at nakkeslengpasienter som ikke tidligere er blitt trodd, eller som er blitt feildiagnostisert og avvist av såkalte spesialister nå kan vente seg en rekke søksmål på bordet.

Kråkenes regner med at mellom 85-90 prosent av alle pasientene som har whiplash skade, har den i de øverste nakkevirvlene.

Imidlertid klarer ingen å se skader lenger nede i nakken. Det blir for komplisert selv med verdens mest moderne utstyr.

- Dermed kan det være at det fins pasienter som har slengskade i nedre del av nakken, men som vi ikke klarer finne, sier han.

Mange søksmål

Seksjonsoverlege, dr. med. Jostein Kråkenes tror det kommer mange søksmål fra nakkeslengpasienter når de nå har større sjanse for å bli trodd.

Landsforeningen For Nakkeslengskadde jubler over oppdagelsen. Dette betyr at nakkeslengpasienter som ikke tidligere er blitt trodd, eller som er blitt feildiagnostisert og avvist av såkalte spesialister nå kan vente seg en rekke søksmål på bordet.

Så fort bevisene kommer på bordet er det nok mange som vil gå til sak, sier Else Nicolaysen i Landsforeningen For Nakkeslengskadde i Schrödingers Katt.

Kilde: NRK 1 Schrödingers Katt

